

'hak-al'

natuur-en vogelwacht
CULEMBORG

Kontaktadres:

Natuur- en Vogelwacht Culemborg,
Postbus 381, 4100 AJ Culemborg.

Bestuurssamenstelling:

Wim Kievit, Verdijkstraat 13,
4102 CL Culemborg; tel.: 14561.
Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
4102 CL Culemborg; tel.: 19581.
Frans Waroux, Moerbeiboom 45,
4101 WC Culemborg; tel.: 15393.
Breun Jansen, Eikeboom 31,
4101 VA Culemborg; tel.: 14885.
Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3,
4101 JK Culemborg; tel.: 15450.
Kars Veling, Akkerwinde 9,
4102 JJ Culemborg; tel.: 31689.
Henkjan Kievit, Lange Havendijk 34,
4101 AT Culemborg; tel.: 21425.

Klubhuis:

"De Ketelvink", voormalig "Ketelhuis" op
Terweijde, Middelcoopstraat 1A Culemborg.

Bibliotheek:

Gerrie Monfils (tel.:03473 - 77638)
Cor Maurice (tel.:03450 - 20857)
Boeken / verslagen in "De Ketelvink".
Geopend: vrijdag van 19.00 uur tot 19.30 uur,
uitgezonderd de maanden juli en augustus.

Lidmaatschap:

Nieuwe leden opgeven bij de penningmeester,
evenals adreswijzigingen.

Penningmeester:

Frans Waroux, Moerbeiboom 45, Culemborg,
tel.: 03450 - 15393.
Gironr.: 34.33.351 t.n.v. F.H. Waroux,
rek. Natuur- en Vogelwacht Culemborg.

Kontributie:

Betaling per toegezonden acceptgirokaart.
Jeugdlidmaatschap *f* 12,50 per jaar; volwassene,
gezins-, postlidmaatschap *f* 25,- per jaar.

Redaktieteam en -adressen:

Breun Jansen, Eikeboom 31,
4101 VA Culemborg; tel.: 14885.
Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
4102 CL Culemborg; tel.: 19581.
Harry v.d. Warenburg, Grondzeilerweg 9,
4105 HJ Culemborg; tel.: 14358.

Plantenwerkgroep:

Wim Rubers, Joh. Frisoplaats 6A,
4196 AC Tricht; tel.: 03455 - 73354.

Knotwilgenwerkgroep:

Wim Smits, Schoolhof-Oost 24,
4105 AS Culemborg; tel.: 16575.
Harry v/d Warenburg, Grondzeilerweg 9,
4105 HJ Culemborg; tel.: 14358.

Paddenwerkgroep:

Harry v/d Warenburg, Grondzeilerweg 9,
4105 HJ Culemborg; tel.: 14358.

Zoogdierenwerkgroep:

Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
4102 CL Culemborg; tel.: 19581.

Vogelwerkgroep:

vacant

Insektenwerkgroep:

Annette van Berkel, Akkerwinde 9
4102 JJ Culemborg; tel.: 31689.

Werkgroep Natuurfotografie:

Henk Vennix, Bereklauw 3, 4102 KZ Culemborg;
tel.: 14382.

Inleveren waarnemingen:

Stijn Brand, Bachlaan 13, 4102 BP Culemborg;
Arjan Brenkman, Weidsteeg 177, 4102 AC Culemborg
of de speciale bak in "De Ketelvink"

Begeleiding jongere jeugdgroep:

Gerrie Monfils-Evers, 31-de Limiet 5,
4131 NR Vianen; tel.: 03473-77638.

Nestkasten-koördinatie:

Henk Vennix, Bereklauw 3,
4102 KZ Culemborg; tel.: 14382.

Kampen, lezingen, dia-avonden en kursussen:

Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3,
4101 JK Culemborg; tel.: 15450.

"Het Vogeljaar":

Jaarabonnement door overschrijving van *f* 21,50
op de girorekening van de N.V.W.C., met vermelding van: "Het Vogeljaar".

Sekr. Milieuwerkgroep Noordwest-Betuwe:

Postbus 288, 4100 AG Culemborg.
Tel.: 03450 - 13386 of 03436 - 1687.

Verbandtas en -trommel:

Voor alle activiteiten is een verbandtas en -trommel aanwezig in "De Ketelvink". Aanvullingen z.s.m. na gebruik doorgeven aan de beheerder: Joop Bezuyen, Smetanastraat 23, 4102 BA Culemborg.

KONTAKT-ADRESSEN:**Vogelbeschermingskonsulent:**

Paul van Veen, Gandhi 197,
4102 HK Culemborg; tel.: 21953.

Asielhouders:

Alle beschermde vogels:
Lexmond - tel.: 03474 - 1677
Aan neem- en doorgeefadres:
Utrecht - tel.: 030 - 919449

Egelopvangcentrum Maarssenbroek:

Spechtenkamp 159, 3607 KJ Maarssenbroek;
tel.: 03465 - 68440.

DIVERSE NATUURORGANISATIES:

Milieu: alarmnummer luchtverontreiniging:
085 - 452220.

Veldpolitie:

Den Hartog: 03437 - 558 (Werkhoven)
Vrieling : 03436 - 1675 (Cothen)
Meldkamer : 03404 - 24824 (Zeist)

Gemeentepolitie Culemborg:

Dhr. Helmond, Boerenstraat 35,
Culemborg; tel.: 15744.

Vereniging Milieudefensie:

Tweede Weteringplantsoen 9, 1017 ZD A'dam.

Gelderse Milieudefensie:

Jansbuitensingel 14, 6811 AB Arnhem;
tel.: 085 - 515069.

Milieuwerkgroep "Noordwest-Betuwe":

Wim Hijnen, Ravelijnstraat 86, Culemborg;
tel.: 03450 - 17932.

Werkgroep Milieu Geldermalsen

Henk ten Berge, Twee Morgen 16, 4196 JT Tricht
tel.: 03455 - 73974.

Milieuwerkgroep Houten:

Kon. Julianastraat 13, 3991 DJ Houten.

Staatsbosbeheer regio Betuwe:

Beheerseeneheid De Linge, Veerstraat 16,
4181 AG Waardenburg; tel.: 04189 - 2411.
Janny Resoort, boswachter; privé 073 - 419478

Vereniging tot Bescherming van Vogels:

Driebergseweg 16 B, Zeist, tel.: 03404 - 37700;
winkel: 03404 - 37777; ledenservice: 03404 -
37744; vogel-infolijn: 03404 - 37773.

Stichting Het Geldersch Landschap:

Zypendaalseweg 44, 6814 CL Arnhem,
tel.: 085 - 420944.

I.V.N. Vereniging voor Natuur- en Milieu-educatie:

Plantage Middenlaan 2C, 1000 HC Amsterdam.
Tel.: 020-6228115.

I.V.N. Vereniging voor Natuur- en Milieu-educatie, afd. Tiel en omstreken:

Secretariaat: J.E.L. Bannink-Grimm
Cellendonklaan 35, 4012 BN Kerk-Avezaath.

Stichting Natuur en Milieu:

Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht,
tel.: 030 - 331328.

Vereniging tot Behoud van Natuur- monumenten:

Noordereinde 60, 1243 JJ 's-Graveland;
tel.: 035 - 559911.

Wereld Natuur Fonds Nederland:

Postbus 7, 3700 AA Zeist; tel.: 03404 - 2216.

Wereld Natuur Fonds Nederland, regio West-Betuwe:

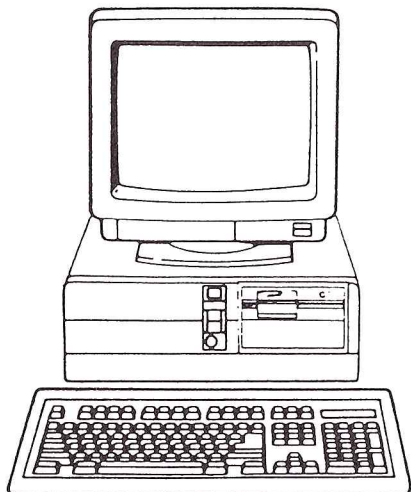
sekretariaatsadres:
G.J. van Kessel-Heuff, Binnenstr. 3, 4117 GR
Erichem; (Pandawinkel)tel.: 03447 - 1637

Greenpeace Nederland:

Postbus 11026, 1001 GA Amsterdam.
Damrak 83-II, 1012 LN Amsterdam;
tel: 020 - 236545 / 231843.

VOORWOORD VAN DE REDAKTIE

Op 28 mei jl. is het Steunpunt NME (=Natuur- en Milieu-Educatie) in de kinderboerderij aan de Weithusen officieel geopend door burgemeester Bloemendaal. Onze vereniging maakt deel uit van het samenwerkingsverband, waartoe ook de Gemeente Culemborg, Stichting Kinderboerderij "De Heuvel" en Stichting M.E. Anders behoren. Tijdens het thema-weekend "Natuurlijk Wonen" op 28 en 29 mei jl. werd medewerking verleend door een enthousiaste groep leden van onze vereniging. In de volgende Hak-al hopen we een verslag met foto's over dit weekend te kunnen plaatsen.

Inmiddels is de Jubileumcommissie van start gegaan met het samenstellen van activiteiten in het kader van ons 20-jarig bestaan in 1995. Ideeën blijven welkom, dus als u suggesties heeft, dan nodigen wij u van harte uit deze bij ons in te leveren.

Op maandag 27 juni a.s. zal het Jaarprogramma 1994/1995 samengesteld worden door o.a. de coördinatoren van de werkgroepen. U wordt hiervoor graag uitgenodigd. Aanvang: 20.00 uur. Zodra het Jaarprogramma vastgesteld is, zal deze in de vorm van een konvo aan u gezonden worden.

Zoals u wellicht heeft gezien, zijn een drietal konvo's bijgevoegd van onzr Plantenwerkgroep. Als u wilt deelnemen aan de excursie naar de Botshol op 18 juni a.s. wordt u verzocht het opgaveformulier zo spoedig mogelijk bij Leo van der Kooij in te leveren.

Uiterste inleverdatum kopy Hak-al oktober 1994 is vrijdag 23 september a.s. Wij plaatsen graag uw interessante (natuur)vakantieverlagen, liefst aangevuld met (zwart/wit)foto's.

Rest ons u allen een bijzonder prettige en natuurlijke zomervakantie te wensen! 03450-19581.

Index:

- pag. 4 - Aziatische mossels op de stranden bij Culemborg
- pag. 5 - Verslag excursie naar de Zump op 9 mei 1994
- pag. 6 - Vogels ringen rond Culemborg III
- pag. 8 - Werkgroep natuurfotografie
- pag. 9 - Verslag excursie naar Mariënwaerd op 16 april 1994
- pag. 10 - Jeugdtribune
- pag. 12 - Hemelvaartskamp Blankenheim, Noord-Eifel van 11 t/m 15 mei 1994
- pag. 16 - Een ochtend kanoën in het Zouwegebied op 12 mei 1994
- pag. 18 - Vakantie bibliotheek
- Vogel-fietsexcursie Nieuwe Zuider Lingedijk op 30 april 1994
- pag. 19 - Vervolg voorlopige atlas van de Culemborgse dagvlinders
- pag. 20 - Excursie- en activiteitenprogramma.

AZIATISCHE MOSSELS OP DE STRANDEN BIJ CULEMBORG.

Iedereen die wel eens een stukje langs de Lek wandelt kent ongetwijfeld wel de grote mosselschelpen die zo hier en daar op de strandjes tussen de kribben aanspoelen. Vaak zitten beide kleppen nog aan elkaar vast en is van de mossel zelf geen spoor meer te bekennen. Jaren lang waren ze nauwelijks te vinden als gevolg van de slechte waterkwaliteit. De Rijn is echter de laatste jaren een stuk schoner geworden en nu zijn de zoetwatermossels weer talrijk aanwezig. Als je er enkele goed bekijkt is het niet moeilijk om 2 of 3 soorten te herkennen zoals bijvoorbeeld de Zwanemossel en de Schildersmossel. Bij een lage waterstand zien we zelfs hele mosselbanken verschijnen maar nu van een veel kleinere soort, de Driehoeksmossel. Deze is belangrijk o.a. als hoofdvoedsel van duikeenden. Andere soorten zijn meer specialistenwerk maar alleen al de prachtige namen die ze hebben maken ook de niet-specialist nieuwsgierig. Zo zijn er de Dikke hollander, de Kribbenkriebel, de Keienkruiper en het Torenmaagdje.

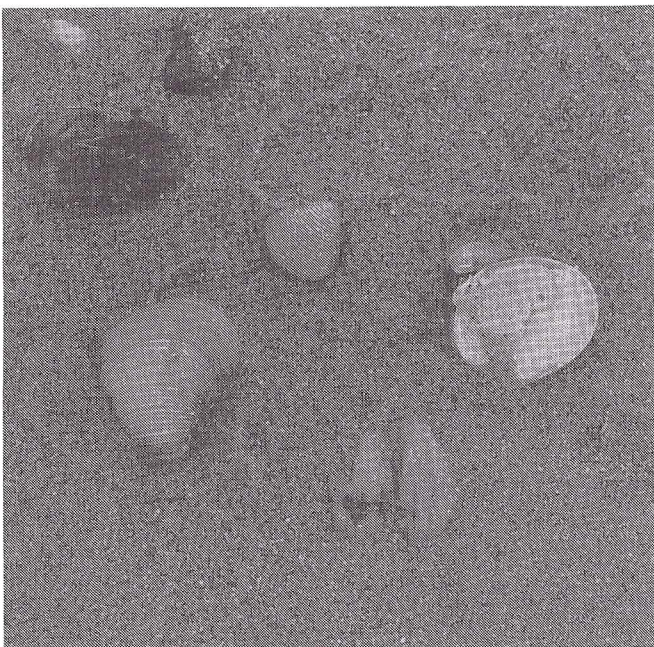
Toen Carla en ik ongeveer een jaar geleden een wandeling langs de Waal bij Hellouw maakten werd onze aandacht getrokken door enkele schelpen die we niet eerder gezien hadden. Het waren stevige schelpen met de vorm en het formaat (ca. 3 cm.) van de bekende Gewone strandschelp die je zo veel aan zee vindt. Ze hadden echter een opmerkelijke olijfgroene kleur. Beide kleppen zaten soms nog aan elkaar vast en aan de binnenkant hadden ze veelal een paarse tint. Het was vrij laag water en plaatselijk waren zowel levende als dode exemplaren bij tientallen aangespoeld.

Thuisgekomen herinnerde ik mij een artikeltje in *Natura*, het blad van de Natuurhistorische Vereniging, over een nieuwe mosselsoort in Nederland en inderdaad, mijn schelpen bleken deze nieuwkomer te zijn: de Paarse ribbelmossel (*Corbicula fluviatilis*).

Korte tijd later vond ik dergelijke schelpen ook langs de Lek bij Culemborg. Toen ik wat meer schelpen had was het mogelijk om ze wat beter te vergelijken en nu bleken er ook enkele exemplaren tussen te zitten van een tweede *Corbicula*-soort: de Bleke ribbelmossel (*Corbicula fluminea*). De tweede soort is niet paars van binnen en heeft grovere ribbels maar gezegd moet worden dat ze zeer veel op elkaar lijken en misschien zal het toch blijken 1 soort te zijn.

Deze ribbelmossels zijn pas sinds 1980 in West-Europa. In Nederland zijn ze voor het eerst in 1990 vastgesteld maar vermoedelijk zijn ze ca. 1985 hier gearriveerd. Hoe zijn ze hier terecht gekomen? Naar aangenomen wordt zijn deze mossels oorspronkelijk afkomstig uit subtropische kustgebieden van Azië. Daar gelden ze plaatselijk als een lekkernij en Chinese immigranten brachten ze rond 1938 mee naar de Verenigde Staten om ze te kweken. Ook daar hebben de mossels zich in korte tijd overal in geschikte wateren verspreid. Vervolgens zijn ze via zeeschepen in Westeuropese havens terechtgekomen. Sommige schepen pompen namelijk als ze te weinig lading hebben balastwater naar binnen voor een stabielere ligging. Aan het eind van de reis wordt dit weer naar buiten gepompt en zo kunnen tal van waterbeesten gemakkelijk meeliften.

De uitbreiding in Nederland is snel verlopen en ook hier zal balastwater wel een rol gespeeld hebben. Waarschijnlijk sterven de meeste mossels tijdens een langdurige winter af. Op plaatsen waar kerncentrales (Zuid-Duitsland!) opgewarmd koelwater lozen kunnen ze echter overleven en van daaruit kunnen de populaties zich binnen enkele maanden herstellen. Langs de Maas zijn ze nog niet gevonden, maar langs de Waal zijn ze beslist algemeen. Langs de Lek moet je vrij goed zoeken en je hebt de meeste kans op zandige stukjes die (bij normale waterstand) juist onder water staan. Je kunt dan gelijk eens naar andere

De Paarse ribbelmossel op het strand bij Culemborg. Links boven is nog een Driehoeksmossel zichtbaar.

mossesoorten zoeken want dit is een heel aardige bezigheid. Zo vond ik tijdens het zoeken naar ribbelmossels aan de overkant van de Lek ongeveer bij de Heul de ca. 1.5 cm grote schelpjes van de Riviermiddenmossel (*Sphaerium rivicola*).

Bij de N.V.W.C. is nog niets bekend over de molluskenfauna van onze omgeving. Wie gaat zich hier eens in verdiepen?

Wim Rubers

PLANTENEXCURSIE NAAR DE ZUMP - 9 MEI 1994

Om half acht verzamelden zich een aantal plantenliefhebbers bij de Ketelvink. Op de fiets gingen we naar het natuurgebied "De Zump". Bij de Zump werd de groep nog groter en waren we met 18 man. Wim Rubers vertelde ons duidelijk de verschillen en overeenkomsten van de plantensoorten.

Er werden veel soorten planten bekeken en van ieder soort ging er één mee in een zak om later te determineren. Ook werden er verschillende soorten kroos uit het water gevist. Veel planten bloeiden nog niet of zaten in de knop. Talrijk bloeiden de witte dovenetel en ook smeerwortel in verschillende kleurnuances.

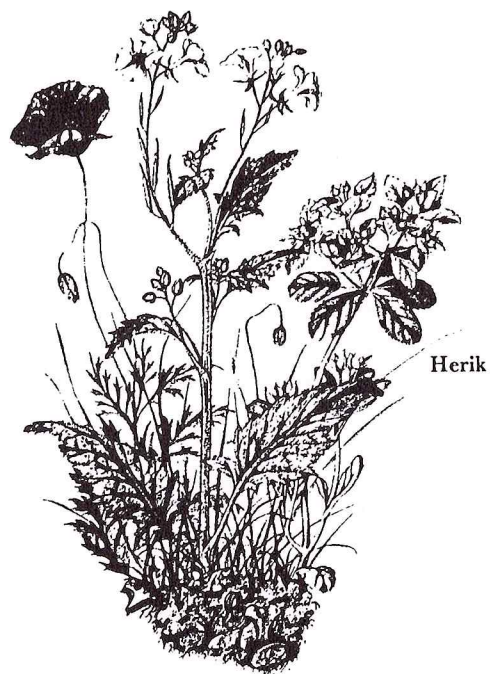
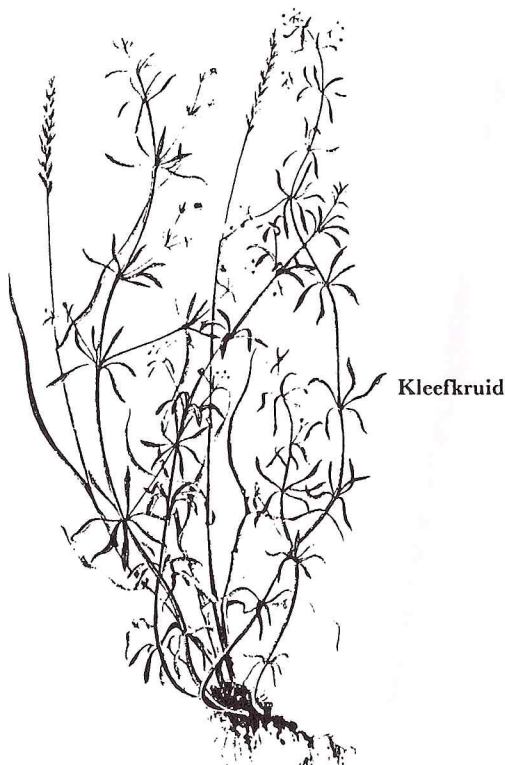
Na afloop fietsten we terug naar de Ketelvink. Bij een lekker kopje koffie of thee werden wat planten gedetermineerd. De blaaszegge en scherpe zegge werden uitvoerig bekeken.

Het was een gezellige, leerzame avond.

Hieronder volgt de lijst met waargenomen planten:

Hondsdraf	Vossestaart
Zilverschoon	Zachte Witbol
Witte dovenetel	Smeerwortel
Bereklaauw	Scherpe boterbloem
Look zonder look	Lidsteng
Smalbladige weegbree	Akkerdistel
Paarse dovenetel	Zenegroen
Blaaszegge	Scherpe zegge
Veldzuring	Vogelwikke
Koekoeksbloem	Kampfonteinkruid
Herik	Klein hoefblad
Kleefkruid	Gele plomp
Veldlathyrus	Wilgeroosje
Klein kroos	Veelwortelig kroos
Sterrekroos	Puntkroos

Guus Hoevenaars.

VOGELS RINGEN ROND CULEMBORG III

Dick A. Jonkers.

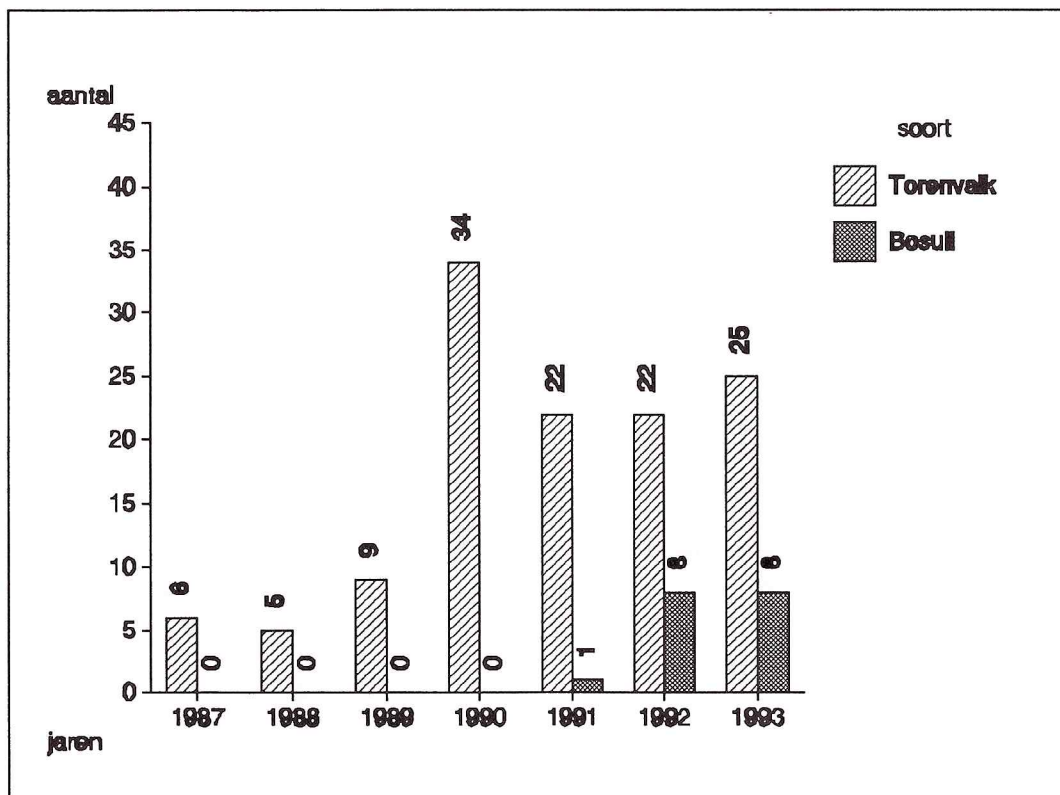
Al sinds de jaren zestig wordt rond Culemborg door mij aan ringonderzoek gedaan. Aanvankelijk werden daar in het broedseizoen speciale ringkampen gehouden en werden nestjongen van allerlei vogelsoorten van een ring voorzien. De laatste tientallen jaren spitste het onderzoek zich steeds meer toe op het ringen van jonge torenvalken en uilen. Hier konden er jaarlijks nogal wat van worden geringd, omdat leden van de Natuur- en Vogelwacht Culemborg de voor deze soorten opgehangen nestkasten geregeld controleren. Over dit onderzoek zijn tot nu toe twee korte publicaties verschenen, die de ontvangen terugmeldingen tot 1987 behandelen (Jonkers, 1979; Jonkers, 1987). Deze bijdrage behandelt de periode 1987 tot en met 1993.

Het aantal geringde torenvalken en bosuilen verschilde soms van jaar tot jaar sterk. Bij de bosuilen is daar een eenvoudige verklaring voor te geven. Tegen de tijd dat de eerste contrôles plaatsvinden hebben de jonge bosuilen de kasten meestal al verlaten of staan op het punt dit te doen. Tijdgebrek bij de controleurs heeft dan tot gevolg dat de ringer de jongen niet meer kan ringen. De volgende aantallen jongen werden geringd (figuur 1).

De jongen die zich in 1993 in de kasten bevonden werden in verband met afwezigheid door vakantie geringd door Eduard Osieck. Hoewel dit niet uit het overzichtje blijkt, is er al sinds jaren een afnemende trend in het aantal geringde torenvalken. Deels heeft dit waarschijnlijk te maken met

Figuur 1.

Aantallen geringde jongen van de Torenvalk (*Falco tinnunculus*) en de Bosuil (*Strix aluco*) van 1987 tot en met 1993 rond Culemborg.

de slechte muizenstand als gevolg van cultuur-technische ontwikkelingen.

Veldmuizen, de belangrijkste prooidieren van de Torenavalk, bereiken nooit meer het niveau van een plaag, al zijn er nog wel steeds topjaren. In die jaren zijn de aantallen echter veel kleiner dan in vroeger jaren. Een andere oorzaak van een kleiner aantal geringde exemplaren is, dat er nogal wat agrariërs zijn die zelf broedgelegenheid in de vorm van kasten gaan verschaffen. Het is onbekend hoeveel kasten er inmiddels bij deze agrariërs zijn opgehangen of geplaatst en in welke torenvalken broeden.

De kasten zijn bovendien aangebracht op plaatsen, die niet of nauwelijks te controleren zijn (mededeling Henk Vennix). Helaas zijn er geen integrale inventarisaties van het broedbestand van de Torenavalk, waardoor het niet mogelijk is om uitspraken te doen over een eventuele afname.

Van 1987 tot en met 1993 kwamen er op een aantal van 98 geringde jonge torenvalken en 17 geringde bosuilen (gelukkig) slechts zes terugmeldingen binnen (figuur 2).

Figuur 2.

Terugmeldingen van torenvalken en bosuilen die rond Culemborg zijn geringd.

Soort	Ringdatum	Ringplaats	Melddatum	Meldplaats	Dood door	Km
Torenavalk	1 juni 1988	Beesd	3 juni 1990	Prov. weg Geldermalsen-Culemborg t.h.v. eendenkooi	verkeer	6
Torenavalk	20 juni 1989	De Regulieren Culemborg	25 november 1989	A15, afslag Kesteren	verkeer	22
Torenavalk	9 juni 1990	De Regulieren Culemborg	27 november 1990	Prov. weg Geldermalsen-Culemborg t.h.v. Regulieren	verkeer	0
Torenavalk	9 juni 1990	Lage Veld Culemborg	19 september 1990	Spoorlijn door de polder bij Tricht	trein	3
Bosuil	6 juni 1992	Bolderweg Culemborg	16 maart 1993	Amsterdam Centraal Station	trein	54
Torenavalk	13 juni 1992	Zwijkseweg Culemborg	28 oktober 1993	Keverdijksche Polder Weesp	trein	44

juvenile bosuilen

Van de torenvalken vielen er drie als slachtoffer van autoverkeer en twee exemplaren verongelukt tegen een trein. Torenvalken verongelukken vaak doordat zij door auto's gegrepen worden. Zij jagen graag boven wegbermen die vaak muizenrijk zijn en bij het laag over de weg scheren worden zij dan geschept. De slachtoffers vielen voor een groot deel in de onmiddellijke omgeving van de ringplaats. De enige uitzondering was het exemplaar, dat bij Kesteren werd gevonden. Of de Torenvalk die als treinslachtoffer in de Keverdijkse Polder bij Weesp werd gevonden daar ook verbleef is niet zeker. Het is heel goed mogelijk, dat deze vogel bij Culemborg door de trein is gegrepen en daardoor is meegevoerd.

Dit geldt zeker voor de Bosuil die de trein nam naar Amsterdam Centraal Station, niet bepaald een bosuilenbiotoop.

Literatuur:

Jonkers, D.A., 1979.

Vogels ringen rond Culemborg.
Hak-al 5(11): 14-16

Jonkers, D.A., 1987.

Vogels ringen rond Culemborg II.
Hak-al 13(5): 14-15

WERKGROEP NATUURFOTOGRAFIE

Beste natuurfotografen,

Het eerste jaar van onze werkgroep zit er bijna op. In dit jaar hebben we een aantal aspecten (vogels, zoogdieren, vlinders, seizoenen) van onze activiteiten besproken en getoond. Er blijkt nog ruim voldoende belangstelling en enthousiasme aanwezig te zijn om het tweede jaar in te gaan.

Het komende jaar gaan we ons, naast twee werkdagen en het vertonen van recente opnamen, specifiek richten op landschapsfotografie in het gebied wat begrensd wordt door Lek, Amsterdam-Rijnkanaal, Linge en A2. De resultaten zullen door ons getoond worden op een dia-avond van de N.V.W.C. in maart.

Daarna worden de ca. 25 fraaiste opnamen als vergroting getoond worden in de Ketelvink en in de bibliotheek van Culemborg. Vandaar deze vroege aankondiging om geen tijd verloren te laten gaan.

Tevens een voorlopig overzichtje van de geplande avonden voor het komend seizoen. Bij voldoende interesse gaan we nog een dag in de kerstvakantie en in mei naar de Flevopolder, Zeeland, Ooipolder, Gelderse poort o.i.d.

1994:

3 oktober recente (vakantie) dia's
7 november recente (vakantie) dia's
?? december werkdag

1995:

9 januari	selectie van landschappen
6 februari	selectie van landschappen
6 maart	samenstellen dia-serie voor dia-avond
24 maart ??	dia-avond N.V.W.C.
10 april	inlijsten vergrotingen t.b.v. expositie(s)
?? mei	werkdag

De avonden zijn van 20.00 tot ca. 22.00 uur in de Ketelvink. Als het even mogelijk is ruimen we wat tijd in voor de gebruikelijke vertoning en bespreking van recente dia's.

Ben je een enthousiaste natuurfotograaf, wil je het worden, of ben je gewoon nieuwsgierig, kom dan naar een van bovengenoemde avonden of neem contact op met:

Henk Vennix, tel.: 03450-14382.

VERSLAG EXCURSIE NAAR MARIËNWAERD - 16 APRIL 1994

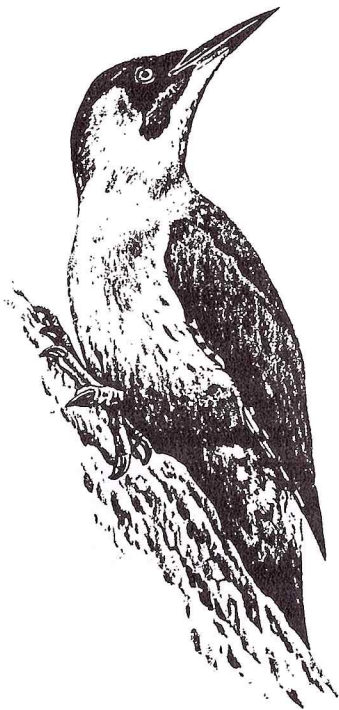
's Ochtends om ± 8 uur vertrokken. Het weer was zonnig en warm en dus prachtig excursieweer. Na op de heenweg niks tot bijna niks gezien te hebben, zetten we de fietsen neer bij een boerderij. Het Landgoed Mariënwaerd zat vol met vogels.

Enkele leuke waarnemingen zijn:

Groene specht (1); Grote bonte specht (8); Zwartkop (3); Putter (4); Sperwer (4); Boomklever (1) en tot slot de Wespendif (1) welke een zeer leuke waarneming was.

Op de terugweg (na de wespendif) zijn Ronald Baartman en ik, tot onze spijt voor de anderen, nog doorgefietst en hebben wij waargenomen - een Rode wouw (Regulieren) - 4 Steenuilen (tegenover De Bol) - 2 Boomklevers (in het park) De sfeer was erg goed in de excursiegroep. Een gesprek met een plaatselijke boer heeft een goed beeld gegeven over hoe men daar met de natuur omgaat, en met N.V.W.C.-ers.

Tot slot wil ik vermelden dat Henkjan Kievit tijdens een gevecht tussen twee mannetjes spechten een weddenschapje aanging. Het aantal 'dollars' dat hij verloren heeft schenk ik hem echter als dank voor de goede begeleiding.

Groene Specht

totale lijst van waarnemingen

vogels

Groene specht (1)

Grote bonte specht (6)

Boomklever 1)

Wespendif (1)

Buizerd (3)

Sperwer (4)

Staartmees (1)

Koolmezen

Pimpelmezen

Putter (4)

Ringmussen

Huismussen

Heggemussen

Zwartkop (3)

Tijftjaffen

Fitissen

Graspiepers

Winterkoning

Vink

Groenling

Witte kwik

Spreeuw

Merel

Roodborst

Boerenzwaluw

Fazant

Holenduif

Houtduif

Turkse tortel

Ekster

Zwarte kraai

Kauw

Kuifeend

Wilde eend

Waterhoen

Meerkoet

Grutto

Blauwe reiger

Torenvalk

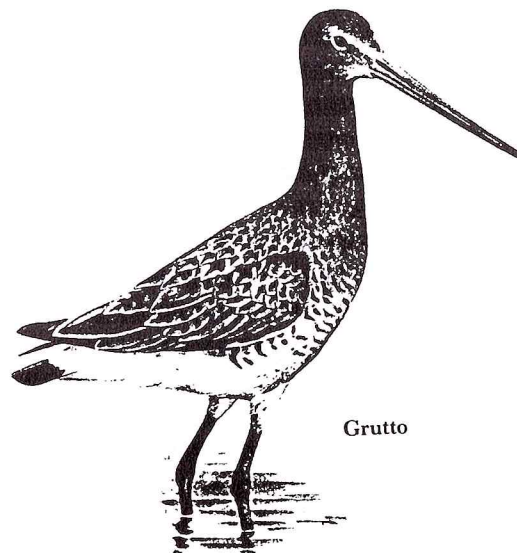
planten

Dotterbloem

Keverorchis

vlinders

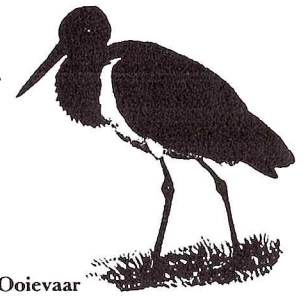
Dagpauwoog

Grutto

Hallo jeugdleden...

JEUGDRUBRIEK

Zwarte Ooievaar

Eind april stond bij mij de telefoon niet stil. Er waren twee ooievaars gezien op het gebouw van de bibliotheek, oftewel het museum Vrouwe Elisabeth in de Heerenstraat. Hoe ik zaterdag 30 april ook zocht ik heb er 's morgens maar een gezien, fouragerend in het gras van het Kleine Buitenom. Had wel een ring om maar de kijker kon het niet dicht genoeg bijhalen om een nummer af te lezen. Toen ik later met een telescoop terug kwam was hij weg.

Regelmatig komen er meldingen binnen van geziene ooievaars, maar op het nest zijn ze niet meer gezien.

Jammer het zou leuk geweest zijn weer een ooievaarspaar in Culemborg te hebben. Ze hadden een pracht plaats uitgezocht bovenop het museum. Vanaf de dijk kon je rustig kijken wat ze deden, zonder te verstoren.

De ooievaar heeft veel verschillende namen, zoals uiver, *Ciconia ciconia*, gewone ooievaar, witte ooievaar, stork, eiber, adebar.

Witte ooievaar als onderscheid van de zwarte ooievaar is leuk gevonden, maar helemaal wit is hij niet, hij heeft zwarte vleugels. Omdat de ooievaar een langeafstandsvlieger is heeft hij sterke vleugels nodig, zwarte kleurstoffen geven meer stevigheid aan de grote slagpennen.

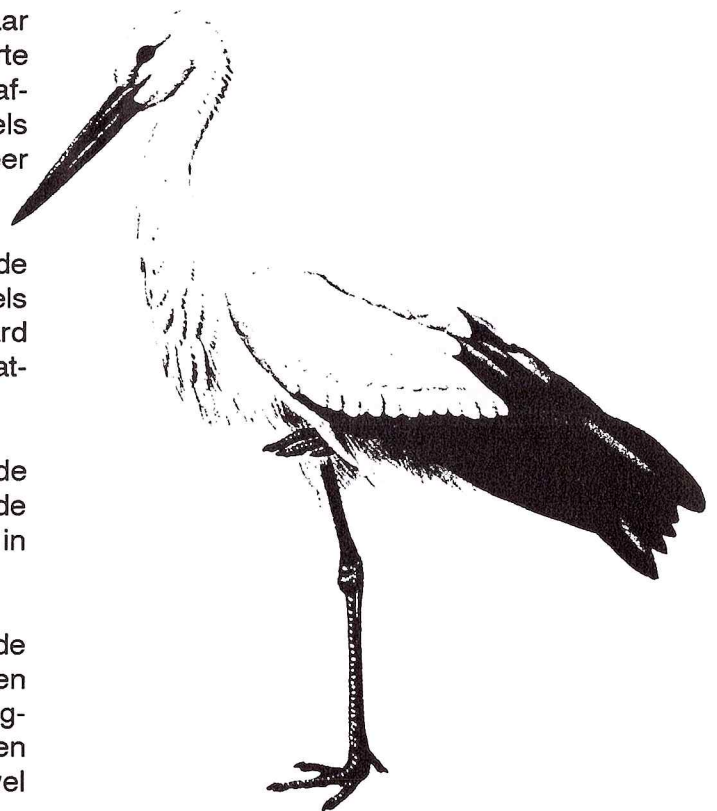
Met de reigers en de ibissen vormen ze de familie van de reigerachtigen. Deze vogels hebben lange poten, niet om er mee hard te lopen, maar meer om zich te verplaatsen in hoog gras en vochtige gronden.

Zo'n 40 miljoen jaar geleden zouden de ooievaars al bestaan hebben. Net als de reiger bouwde de ooievaar zijn nest in hoge bomen en struiken.

Naarmate er meer mensen kwamen in de noordelijke streken van Europa, die bomen kaptten plus akkers en weilanden aanlegden, kwam ook de ooievaar dichterbij en vond de gebouwde huizen en schuren wel makkelijk als steunpunt voor een nest.

De ooievaar brengt de winter door in voornamelijk Afrika en komt in februari-maart naar o.a. ons land terug. Het mannetje komt het eerst en begint met de (ver)bouw van het nest.

Als het vrouwtje komt gaan ze samen verder met het in orde maken van het nest, waarna er 3 tot 5 grote witte eieren gelegd worden, die door beide ouders meestal vanaf het eerste ei bebroed worden.

Veel verschil is er aan de buitenkant niet tussen het mannetje en het vrouwtje, het mannetje is vaak wat forser en zwaarder dan het vrouwtje. Een ooievaar weegt ongeveer 3,5 kilo en is zo'n anderhalve meter hoog.

Na een maand broeden komt het eerste ei uit. De eerste weken worden de jong gevoerd met insecten en regenwormen, later met grotere prooien tot wel 500 gram per dag.

Na de 40ste dag beginnen de eerste vlieg-oefeningen die ze na zes tot acht weken aardig onder de knie hebben, ze verlaten dan overdag het nest, maar worden 's avonds op het nest nog wel bijgevoerd door de ouders.

Eind augustus gaan ze vaak met andere jongen samen op de trek naar het winterverblijf, vanwaar ze als ze twee tot drie jaar oud zijn terugkeren om ook voor nakomelingen te zorgen. De ouders vertrekken wat later.

In de loop der jaren is de ooievaarsstand erg achteruitgegaan, Vogelbescherming Nederland probeert door het uitzetten van gefokte ooievaars hier wat aan te doen. Wil je dat eens bekijken dan kan dat in het ooievaarsdorp 't Liesveld te Groot-Amers.

Vakantie.

Deze Hak-al is de laatste die je voor de vakantie krijgt. In de volgende zit het nieuwe programma voor de JJ- en OJ-jeugdgroep. Het zou best aardig zijn als jullie eens op papier zetten wat je gemist hebt, nog eens wil doen, helemaal niet wil doen, dan kunnen we dat gebruiken bij het vaststellen van het nieuwe programma. Je mag het ook komen vertellen op de evaluatieavond, waarschijnlijk 14 juni.

Opdracht.

Weer was het Joost Rink die als enige aan de opdracht voldeed. Je vogelboekje heb je inmiddels. Ook een vogelboekje krijgen, doe dan nu mee: schrijf een verslag van je vakantie, zoals wat heb je gedaan, ben je nog weggeweest, wat heb je gezien, waarom is het daar anders als hier, enz.

Laat dat op de eerste clubavond na de vakantie zien en wie weet ben jij de gelukkige.

FEEST!!!!!!

Volgend jaar vieren we feest, we bestaan dan 20 jaar. Stel we kunnen aan een zak geld komen, we sparen met z'n allen, of hoe dan ook, zou het dan niet leuk zijn een weekend met alle jeugdleden op stap te gaan. Maar waar naar toe!

Ik denk niet aan pretparken, die zijn te vol en te duur. Ik denk meer aan kamperen of een jeugdherberg, excursies, bezoek aan een natuurhistorisch museum en dat soort dingen. Denk eens mee en laat het weten.

Wijkfeest Terweyde.

18 juni is er weer een wijkfeest op Terweyde, nu aan de voorkant van het winkelcentrum aan het Chopinplein. Onze Ketelvink is dan open voor een kopje koffie of thee. Vind je het leuk een handje te helpen geef je dan op.

Voor iedereen een goede vakantie,

wil je wat kwijt, bel, fax of schrijf naar:

Gerrie Monfils, 31-de Limiet 5, 4131 NR Vianen, 03473 77638.

HEMELVAARTSKAMP BLANKENHEIM, NOORD-EIFEL VAN 11 T/M 15 MEI 1994

Op woensdag kwamen de vele deelnemers de kampeerplaats bij het middeleeuwse stadje Blankenheim binnendruppelen. Het busje met 9 personen kwam na 22.00 uur binnen en onder een sprankelende sterrenhemel werden met behulp van kop- en gaslampen de tenten opgezet. Het klatierend riviertje de Ahr, die in Blankenheim ontspringt en door de camping loopt, gaf een bevrijdend vakantiegevoel weer. De soep stond klaar en onder het genot van een pilsje of wijntje werd kennisgemaakt of oude vrienden begroet.

Hemelvaartsdag openbaarde zich met een strakblauwe lucht en rond de 13 tenten, 2 woonwagens en 2 busjes lieten tal van vogels zich horen en noden de deelnemers uit zich snel van hun slaapzakken te ontdoen.

Tijdens het ontbijt, in grote kring rond de fourage-c.q. kooktent, lieten de buizerds en de goudvinken zich al zien. Zelfs een waterspreeuw meldde dat het riviertje zijn domein was.

De eerste wandeling was bedoeld als een verkenning van de omgeving van onze kampplaats. Henkjan en Kars kenden deze streken en de vlinders. Wim Rubers onthulde details van de zeer vele planten en Paul van Veen plukte alle vogels uit de lucht.

Duidelijk was dat de Tauvlinder niet aan een tauwtje opgelaten wordt, maar door het bos racet, de boompieper geen aardappel is en het barbara-kruid niets met de Barbarakerk in Culemborg van doen heeft. Maar dat er veel te zien was zou later ook blijken. Na deze eerste verkenning in de morgenuren had de corveeploeg de koffie en de lunch klaar.

De kleinste deelnemers vermaakten zich met skippy-bal en het ruilen van elkaars schoenen, maar ook zij zouden mini-excursies maken. Op hun lijstje stond het oranjetipje bovenaan.

's Middags maakten wij een excursie naar het Nonnenbachtal. De adderwortel bloeide nog niet en daardoor misten wij o.a. de blauwe vuurvlinder en de ringoogparelmoervlinder.

Opmerkelijk was dat de natuur zich hier wat laten ontplooidde dan in onze streken, wat zeker met de hoogte te maken zal hebben. Het golvende landschap met bossen, struiken en weiden heeft een gemiddelde hoogte van rond de 500 meter.

De groep splitste zich in wandelaars richting kamp en zij die zich met 0,1 km. per uur verplaatsten om planten, insecten, vogels en vlinders te fotograferen en op naam te brengen.

De corveeploeg, achtergebleven in het kamp, had zich door de zon laten opwarmen en een macaronieschotel toe bereid, compleet met rauwkost, die ieder zich wel liet smaken.

Na de koffie verdwenen velen naar één der vele café's in de stad om wat warmer te worden.

Op de terugweg naar het kamp werd waargenomen hoe een vos een das treiterde. Een toch wel heel bijzondere waarneming.

Vrijdagmorgen was het een stuk koeler, al waren de vogels reeds vroeg in de weer. Een bewolkte lucht, die in de loop van de morgen open zou trekken om te laten zien dat de zon er wel was.

De wandelaars lieten zich afzetten en de vorsers gingen naar de Höneberg, een kalkgraslandgebied, waar buiten andere bijzondere planten tal van orchissen te zien waren. Ook de rode en zwarte wouw presenteerden zich.

Op deze dagen worden veel zaken op dia vastgelegd en te gelegener tijd zal veel van dit schoons op een van de gezellige avonden in de Ketelvink worden vertoond.

De wandelaars liepen terug door een prachtig landschap, waar wouwen, geelgors, tuinfluiters enz. zich al gauw lieten horen en zien.

In Hüngersdorf werd gefourageerd en vandaar richting Schafbach. Onder een enorme eik vond Olga een morielje (paddestoel), maar waar er één staat, staan er vaak meer en dat bleek ook zo. Een omgevallen exemplaar werd meegenomen om den volke te tonen. Het was een prachtige wandeling over geaccidenteerd terrein, wat het niet altijd makkelijk maakte. Er begonnen wat flinke buien te vallen die, op het kamp aangekomen, verminderden, waarna de zon zich weer liet zien.

Wat de planten betreft, was de bolletjeskers voor ons best bijzonder.

De avondmaaltijd, een soort chili met linzen etc. en gehakt + rauwkost ging er prima in.

Een gezellig overzicht van de groep kampgangers in Blankenheim.

Na elk diner gingen de experts bij elkaar zitten om alle planten, vlinders, vogels en reptielen te bespreken en op rij te zetten onder het wakend oog van Wim Rubers, die elke overdrijving op waarde wist te schatten.

Kars had ons erop attent gemaakt dat bij het pad achter onze camping vuursalamanders voorkwamen. In het donker, gewapend met zaklantaarns, op pad. Jandirk vond er twee. De eerste, een exemplaar van ca. 15 cm. (zwart/geel) werd voorzichtig ter hand genomen. Het koude beestje vond die warme hand erg prettig, maar het holletje tegen de rotswand had z'n voorkeur.

Zaterdag lieten wij ons afzetten bij de parkeerplaats Schafbach bij het Hüngersdorfer Wald, want iedereen moest de morieljes zien. Even langs de weg het pad op langs de koeien en ja hoor onder de eiken stonden zij te pronken. De Wimmen op hun buik in het natte gras en de bladeren om te fotograferen.

Weer werd de groep gesplitst in kruip- en wandelgroep. De eersten cirkelden rond de plaats waar zij waren afgezet, de lopers hadden zo'n 13 km. voor de boeg.

Langs de beek, eerst langs de open noordzijde, later langs de bosrand aan de zuidzijde. In het dorpje Ripsdorf werden de kannetjes koffie besteld ter voorbereiding op de klim naar Blanken-

heim. Onder de vele planten was de kranbladsalomonszegel voor ons als bijzonder aan te merken. Ook het groentje (vlinder) hadden wij nog niet zo vaak hier gezien. Toen wij in Nonnenbach een zwarte ooievaar zagen rondvliegen was ons geluk compleet.

Olga en Frieda zagen een verdere klim niet zo zitten en bleven daar dus zitten om later door Ronald te worden opgehaald.

De rest verdween stijgend tussen de bomen. Toen het begon te regenen zaten wij juist op het Italiaans ijs-terras.

De winkelsluitingswet in Duitsland is iets anders dan bij ons. Zaterdag om 13.00 uur is alles gesloten (behalve de kroegen). Dat was dus een probleem voor de kookploeg. Onvervaard toog Henkjan dus naar de pizzaboer voor 23 pizza's van diverse soorten. De boer blij, de kas niet.

Deze laatste avond mocht niet voorbijgaan zonder café-bezoek, maar het werd niet laat gemaakt, want voor de volgende dag was nog een ochtend-excursie gepland voor de terugreis naar Culemborg en andere oorden.

Zondagmorgen, mooi weer. Een gekookt eitje en een hard broodje voor ontbijt en zo hoort dat ook. Naar het veldje langs de Ahr achter het kamp. Het aardbeivlindertje, div. witjes en tal van planten passeerden wederom de revue.

De groep werd steeds kleiner. Sommigen hadden het nu wel gezien, anderen gingen nog even door. Een Atalanta zette eitjes af en een rode wouw liet zich van alle kanten bewonderen. Ook de poel met salamanders trok nog veel aandacht.

Bij terugkeer in het kamp was de fouragetent al afgebroken en gingen de eerste deelnemers al aan de terugreis beginnen.

Paul, de penningmeester, rekende met iedereen af en het stuwen van alle meegenomen apparatuur, materialen en levensmiddelen in de diverse auto's leverde geen moeilijkheden op.

Wij mogen weer eens terugkijken op een zeer geslaagd kamp, waar alleen de eerste nachten wat aan de koude kant waren. De opsomming van al het geziene is een lange lijst en voor hen die interesse hebben voor natuurschoon is dit Eifelgebied beslist de moeite van een bezoek waard.

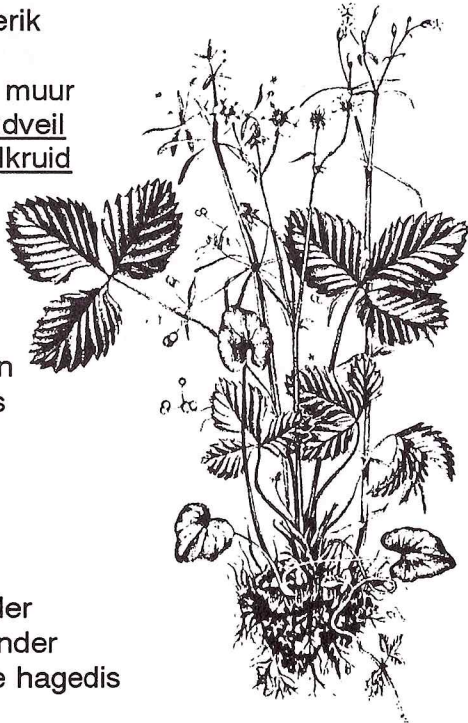
In een volgende Hak-al zullen foto's en beschrijvingen van de diverse bijzondere planten, vlinders en vogels worden vermeld.

Adrie Kievit Wim Rubers Kees IJdenberg

Lijst van waargenomen soorten, per dag:

donderdag:

Gewoon barbarakruid
Gewone veldsla
Bosaardbei
Voorjaarsganzerik
Bosmuur
Grootbloemige muur
Paarbladig goudveil
Knikkend nagelkruid
Bergvlier
Dotterbloem
Zoete kers
Bosviooltje
Eénbes
Kleine valeriaan
Bittere veldkers
Bosveldkers
Bergcentaurie
Veldkruidkers
Herfsttijloos

Bosaardbei

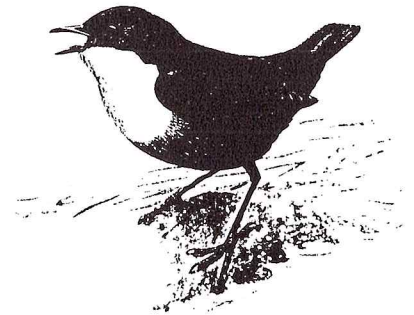
Alpensalamander
Vinpootsalamander
Levendbarende hagedis
Beekprik

Aardbeivlinder (4)
Klein koolwitje (div.)
Klein geaderd witje (div.)
Groot koolwitje (1)
Oranjetipje (talrijk)
Citroenvlinder (1)
Groentje (1)
Dagpauwoog (3)
Landkaartje (1)
Tauvlinder (M) (5)
Hagedoornvlinder (1)
Lomaspilis marginata (1)

Pseudopanthera macularia (2)
Gamma-uil
Semiothisa clathrata (div.)

Boktor (veel)
Reuzehaan
Kleine wespebok

Havik
Sperwer
Waterspreeuw
Grote gele kwikstaart
Boompieper
Goudvink
Rode wouw
Wespendief
Fluiter
Braamsluiper
IJsvogel

Waterspreeuw

middag:

Pyramide zenegroen (zeer zeldzaam)
Dalkruid
Muskuskruid
Knolsteenbreek
Bosooievaarsbek
Blauwzwarte rapunzel
Parelgras
Bolletjeskers

Boomblauwtje
Rups van Bonte beervlinder

vrijdag:

Zandblauwtjes
 Voorjaarszegge
 Hokjespeul
 Cypreswolfsmelk
Rode kamperfoelie
 Meelbes
Ruige scheefkelk
Wildemanskruid
 Paardehoeftklaver
 Geel zonneroosje
 Blauwgras
 Gevinde kortsteel
 Bosbingelkruid
Rozenkransje
Aangebrande orchis
Mannetjesorchis
 Gulden boterbloem

Kalkgraslanddikkopje

Bruin dikkopje
 Groentje
Sleutelbloemvlinder (parend)
Koninginnepage
 Aardbeivlinder
 Groot koolwitje
 Citroenvlinder
 Bont zandoogje
Dwergblauwtje
 Gele lucernevlinder
 Bruinblauwtje

Bruine nachtuil
 Boterbloempje
 Heidespanner

Meikevers
 Bramesprinkhaan

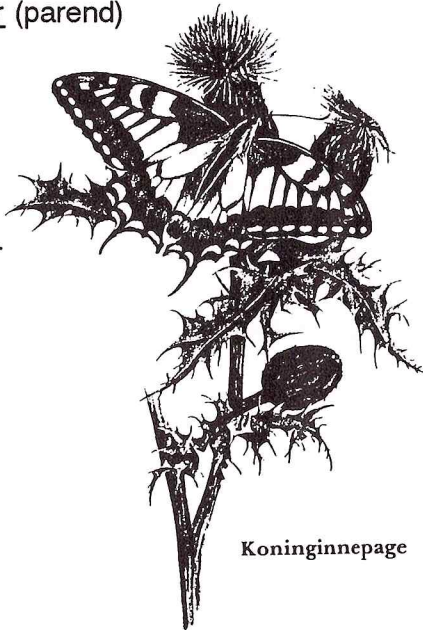
vervolg vrijdag:

Brede lathyrus
 Doorgroeide boerenkers
 Knolsteenbreek

Mannetjesorchis
 Bergnactorchis
 Bolletjeskers
 Bergcentaurie
 Herfsttijloos

Morielje (± 10 ex.)

Boswitje

Koninginnepage

Lucernevlinder

Groot populierhaantje (parend)
 Reuzenhaan (parend)
 Klaverspanner

Kramsvogels
 Fluitier

Citroentje (ei-afzettend)
 Groentje

Levendbarende hagedis

Vos

zaterdag:

Bij camping: Vos en vuursalamander

Schafbachtal

Bleeksporig bosviooltje
 Mannetjesorchis
 Rode kamperfoelie
 Gewone vogelkers
 Hokjespeul
 Grootbloemcentaurie
 Bittere veldkers
 Blauw-zwarte rapunzel

Aardbeivlinder
 Panemeria fenebrata
 Bruine heidevlinder

Froschberg

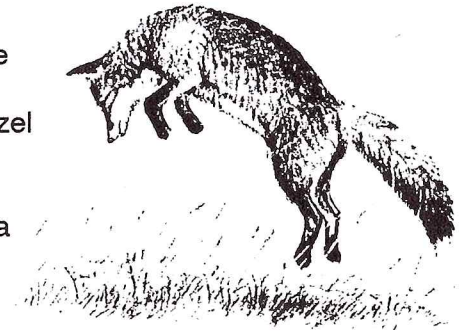
Vliegenorchis
 Rozenkransje
 Wildemanskruid
Beemd haver
 Kransbladsalomonszegel
 Veelbloemige salomonszegel

Höneberg

Klein thijmblauwtje
 Dwergblauwtje
 Dwerguiltje
 Groentje

Grote gele kwikstaart
 Wespandief
Zwarte ooievaar

De onderstreepte soorten zijn als zeldzaam aan te merken.

Vos

EEN OCHTEND KANOËN IN HET ZOUWEGEBIED

Op donderdag 12 mei jl. stonden Henk Vennix en ondergetekende rond 07.00 uur op de stoep bij Kees van der Linden om met z'n drieën een ochtendje per kano te vogelen in het Zouwegebied. Nadat we de canadese kano van Kees op de auto bevestigd hadden, reden we op deze zonnige ochtend van Hemelvaartsdag richting Meerkerk. Daar aangekomen, deponeerden we de kano aan de oever van de Zouwe ofwel Oude Zederik. Waterrot Kees was 1e stuurman, terwijl Henk, eveneens liefhebber van water, de functie van 2e stuurman op zich nam.

Nadat ook ik als typische landrot de een meter brede kano enigszins onwennig betreden had, peddelden we het waterrijke gebied binnen met grienden, riet- en graslanden met rijke zegge- en oevervegetaties. Nauwelijks waren we via enkele zijsloten de brede Oude Zederik opgevaren, of we zagen op zo'n 75 meter voor ons een biddende vogel met circa 55 cm. brede, enigszins gehoekte, vleugels met een duidelijk door de zon opgelichte kop boven water. Snel verwisselden we de peddels voor onze verrekijkers. Onze eerste gedachte werd bevestigd: een visarend! Even later dook deze imposante stootvogel op volle snelheid het water in, waar hij of zij weer met enkele flinke vleugelklappen uit te voorschijn kwam met een grote vis tussen de klauwen. De vis gleed echter tussen de nagels door met een plons terug in het water, waarna helaas ook de visarend uit ons gezichtsveld verdween. Na deze prachtige voorstelling peddelden we rustig met een ferme ochtendwind in de rug richting de zwarte stern kolonie. Deze sierlijke sterns broeden reeds vele jaren met zo'n 15 à 20 paren in dit terrein van het Zuidhollands Landschap.

Nadat we de kano tegen het riet hadden laten aanglijden, konden Henk en ik om beurten de zwarte sterns vanaf zo'n 10 meter afstand fotograferen.

Terwijl een paartje bruine kiekendief over de rietvelden op de achtergrond zeilde, lieten we de sternkolonie achter ons en verwisselden we de instabiele ondergrond van het Zouwewater voor de vaste grond van het belendende voetpad. Rond de klok van 10.00 uur konden we tijdens een korte pauze de benen strekken en de inwendige mens versterken. Kees en Henk besloten per kano verder te gaan, terwijl ik als echte landrot verkoos het gebied verder te voet te bewonderen. De zon werd geleidelijk krachtiger en enigszins soppend in mijn laarzen, hoorde ik vanaf de top van een heen en weer wuivend wilgje tussen het overjarig riet de zeer gevarieerde zang met zachte en scherpe tonen van de rietzanger. Deze rietvogel, die minder algemeen is dan de kleine karekiet, de bosrietzanger en de rietgors, heeft een goed herkenbare brede witachtige oogstreep en donkere strepen op de bovendelen en een ongestreepte roodbruine stuit.

Zwarte stern

Boven de Zouwe zag ik dansende zwarte sterns en purperreigers met nestmateriaal, terwijl op de Zouwe o.a. futen met hun jongen in zebra-outfit zwommen en vanuit het riet de vérdragende roep van de roerdomp te horen was.

Om circa 11.30 uur was ik weer terug bij ons beginpunt en kwam ook de canadese kano bemand door de twee echte Nederlandse waterrotten weer in zicht. Na ervaringen te hebben uitgewisseld, reden we met de kano weer stabiel op de auto richting Culemborg na een fantastische, zonnige lenteochtend in het fraaie Zouwegebied.

Na afloop noteerde ik de volgende waarnemingen:

visarend (1)
torenvalk (1 ♂)
bruine kiekendief (1 ♂ en 1 ♀)
koekoek (ca. 3)
roerdomp (1 gehoord)
blauwe reiger (ca. 4)
purperreiger (ca. 4)
aalscholver (ca. 6)
fuut + juv. (ca. 12)
slobeend (1 ♂)
bergeend (2)
knobbelzwaan (9)

rietgors (T)
rietzanger (1)
kleine karekiet (T)
kievit (ca. 10)
grutto (ca. 10)
tureluur (1)
oeverloper (1)
nijlgans (2)
fitis (T)
tjiftjaf (div.)
winterkoninkje (ca. 2)
matkop (1)
grasmus (1)
witte kwikstaart (4)
meerkoet (div.)
waterhoen (div.)
boerenzwaluw (div.)
gierzwaluw (div.)
kopmeeuw (div.)

groene kikker (T)

klein geaderd witje (ca. 2)
dagpauwoog (1)
insecten (spec.) (véé!!!)

Gerard van Ruiten.

KOEKOEK

VAKANTIE BIBLIOTHEEK

Gedurende de zomermaanden juli en augustus is de bibliotheek van de N.V.W.C. gesloten.

De laatste uitleendatum is maandag 27 juni tussen 19.00 tot 20.00 uur. U kunt de boeken na de vakantie weer inleveren. De start van de bieb na de vakantie vindt U op het nieuwe jaarprogramma.

De laatste maanden is de bieb uitgebreid met een groot aantal boeken, waaronder veel vogelboeken.

Zo zijn we in het bezit van verschillende vogelgidsen, waaronder de nieuwe gids van Lars Jonsson. Beslist de moeite waard om eens in te kijken.

Daarnaast is het aantal insektenboeken / determineringsgidsen flink uitgebreid.

Deel 5 van de plantenencyclopedie is binnen, weer een waar pronkstuk. U moet beslist eens komen kijken.

Mocht U tijdens de vakantie iets nodig hebben uit de bieb, bel of fax even dan kunnen we een regeling treffen.

Voor ieder de vakantie die hij/zij zich voorstelt, het weer wat er bij past en goede zin voor een nieuw seizoen.

Mocht U wat bijzonders zien, bel het gerust even door. Gooi Uw reisgids / plattegronden niet weg, maar geef ze bij de bieb af, kunnen anderen weer van genieten.

Tot ziens,

Cor Maurice en Gerrie Monfils.
tel/fax 03473 77638.

VOGEL-FIETSEXCURSIE NIEUWE ZUIDER LINGEDIJK

Zaterdag 30 april gingen we op excursie. We vertrokken al om 7 uur. Was dat de reden dat er zo weinig deelnemers waren, slechts 4, of kwam het door koninginnedag?

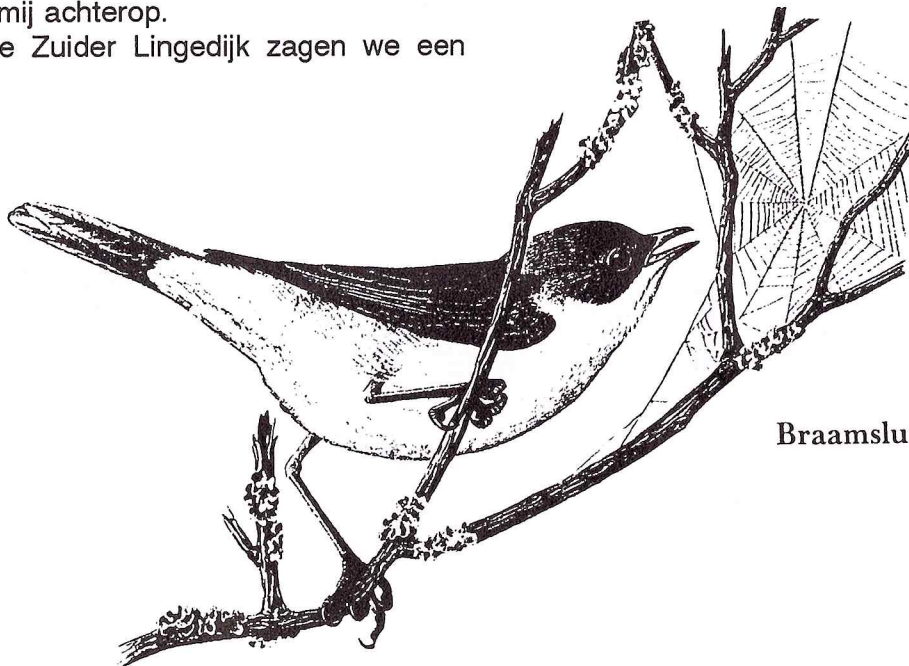
Het was lekker weer, het oranjezonnetje scheen. Onderweg hoorden en zagen we veel vogels, zoals: sprinkhaanrietzangers, tientallen boerenzwaluwen, 2 buizerds, 3 braamsluiers, enkele zwartkopjes.

Af en toe stopte ik plotseling omdat we een mooie vogel zagen. Daardoor zat meneer V.d. Kroef twee keer bij mij achterop.

Bij de Nieuwe Zuider Lingedijk zagen we een reigerkolonie.

De reigers vlogen af en aan met takken. Bij het riet vloog een bruine kiekendief. In de buurt van Asperen stond een ooievaar in het weiland. Behalve vogels hebben we ook reeën, hazen en konijnen gezien. Om 1 uur waren we thuis, het was een leuke ochtend. Ik hoop dat er volgend jaar meer deelnemers zijn.

Joost Rink.

Braamsluiper

Vervolg VOORLOPIGE ATLAS VAN DE CULEMBORGSE DAGVLINDERS

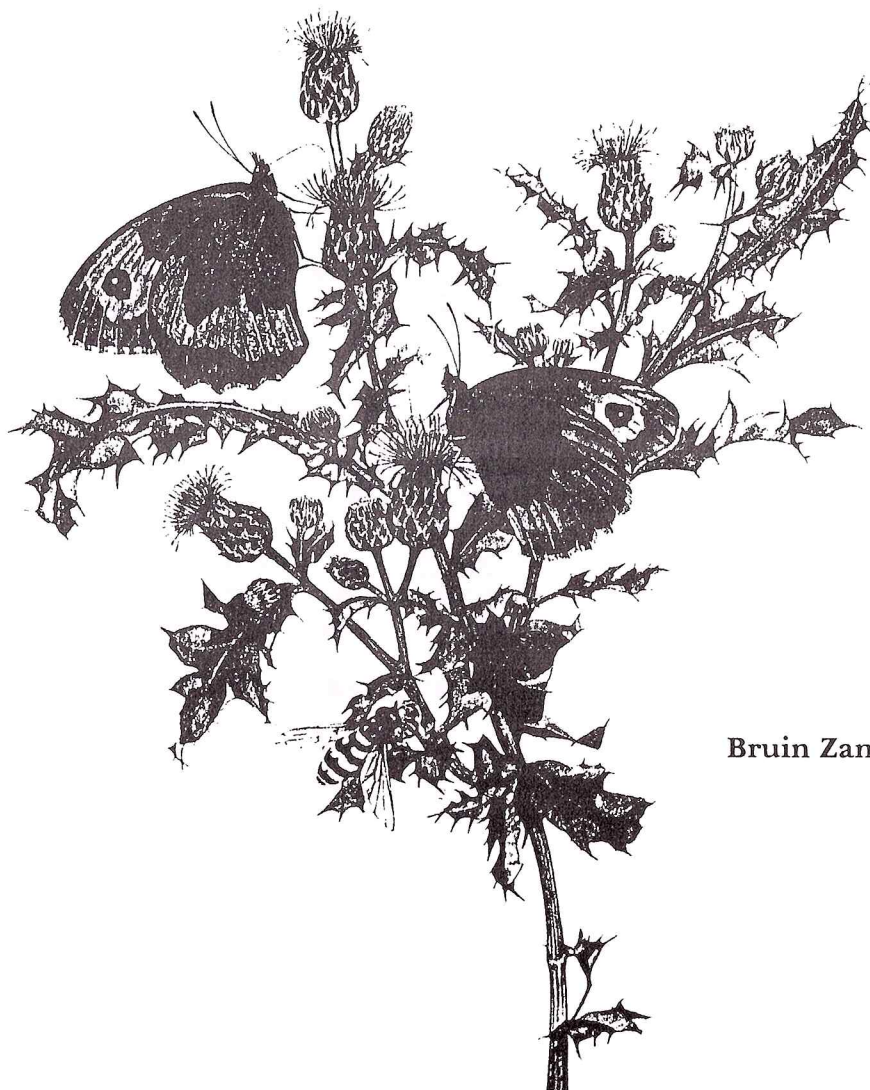
Juni is wat vlinders betreft een rustige maand. Dat komt doordat zo goed als alle vlinders nu alleen als ei, rups of pop aanwezig zijn. En dat zijn niet zo erg opvallende stadia. Dat geeft ons de gelegenheid om vast wat gegevens van mei te verwerken.

Als u Oranjetipjes gezien hebt en genoteerd hebt waar en wanneer dat was, wil u dat dan doorgeven. Dan kunnen deze gegevens naar de Vlinderstichting en kan daar met de uitwerking van de 'Oranjetipjes-aktie' begonnen worden (voor meer informatie over de 'Oranjetipjesaktie': zie Hak-al van 2 april 1994) Uiteraard worden deze gegevens ook voor de Atlas van de Culemborgse dagvlinders gebruikt.

Zoals u natuurlijk allemaal gelezen heeft was er op woensdag 27 april een avond voor mensen die ook dit jaar hun vlinderwaarnemingen door willen geven om de open plekken in de Voorlopige Atlas op te vullen. Helaas was de Hak-al pas na deze datum in ieders bezit. De opkomst was bij gevolg niet zo groot. Wel erg leuk was dat er ook (nog) niet N.V.W.C.-leden waren. Zij hadden vorig jaar naar aanleiding van het Culemborgse 'Vlinderjaar' gegevens ingeleverd en hadden (wel bijtijds) een uitnodiging voor deze avond gekregen.

Gelukkig hebben de aanwezigen besloten dat het heel stimulerend en erg leuk is om dit jaar elke 2 maanden (eind juni, eind augustus en eind oktober) bij elkaar te komen om ervaringen uit te wisselen. Vragen en problemen met het herkennen van bepaalde soorten kunnen dan ter sprake komen. Dus als u zeer teleurgesteld was over het missen van 27 april kan u alsnog woensdag 29 juni komen. Een CONVO volgt.

Annette van Berkel, coördinator Insekten Werkgroep.

Bruin Zandoogje

EXCURSIE- EN AKTIVITEITENPROGRAMMA

**** INDIEN NIET VERMELD, DAN VERTREKKEN ALLE EXCURSIES VANAF "DE KETELVINK" ****

datum	tijd	aard van de activiteit
zaterdag 11 juni 1994	a) 09.00-12.00 uur b) c)	Tuinwerkzaamheden Zoogdiereninventarisatie door de Zoogdierenwerkgroep Aktiviteiten Nestkastenwerkgroep
vrijdag 17 juni 1994	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond
zaterdag 18 juni 1994	09.00 uur	Plantenexcursie o.l.v. Plantenwerkgroep [konvo volgt!] Hele dagexcursie naar de Botshol of een ander laagveen moerasgebied in de omgeving, o.l.v. Leo van der Kooij.
maandag 20 juni 1994	20.00 uur	Algemene maandelijkse vergadering
zaterdag 25 juni 1994	a) b)	Aktiviteiten Nestkastenwerkgroep Oeverzwaluwinventarisatie o.l.v. Vogelwerkgroep. Graag vooraf contact met Paul van Veen, tel.: 21953
maandag 27 juni 1994	20.00 uur	Vaststellen Jaarprogramma 1994/1995 door coördinatoren <u>alle</u> werkgroepen
vrijdag 1 juli 1994	19.00-20.00 uur	Slotavond jongere en oudere jeugd
zaterdag 2 juli 1994	10.00 uur	Vlinderexcursie o.l.v. Insektenwerkgroep
maandag 4 juli 1994	19.30 uur	Plantenexcursie per fiets Excursie naar de Lekoevers, o.l.v. Leo van der Kooij. Na afloop determineren in de Ketelvink. Flora's en plantenboeken meenemen! [komt konvo van!]
zaterdag 9 juli 1994	09.00-12.00 uur	Tuinwerkzaamheden; begin zomervakantie!
vrijdag 2 t/m zaterdag 4 september 1994		<u>Plantenkamp</u> in Zeeland op Schouwen Duiveland. Houd de data vrij [komt konvo van!].
zaterdag 17 september 1994	08.30 uur	<u>Dagexcursie</u> naar het natuurontwikkelingsgebied "De Gelderse Poort" tussen Nijmegen en de Duitse grens, o.l.v. Wim Rubers [komt konvo van!].
vrijdag 23 september 1994		UITERSTE INLEVERDATUM KOPY HAK-AL OKTOBER
zaterdag 8 oktober 1994	09.00 uur	Halve dagexcursie naar de Kaapse Bossen om de <u>paddestoelen</u> te bekijken. Enkele vondsten worden meegenomen die op <u>woensdag 12 oktober 1994</u> worden gedetermineerd.
woensdag 12 oktober 1994	20.00 uur	Determineren van de op zaterdag 8 oktober 1994 meegenomen paddestoelen. <u>Dit wordt een aparte paddestoelenavond!</u>

